

Krožišče

Glasilo Krajevne skupnosti Bučna vas in Turistično-športnega društva Bezgavec
številka 24 / leto XVIII / december 2022

Vesele božične praznike,
veliko zdravja
in veliko dobrega
v letu 2023.
Srečno!

Svet KS Bučna vas in TŠD Bezgavec

Spoštovane krajanke in krajani!

Zaključil se je 4-letni mandat sedanjega sveta krajevne skupnosti, ki si je močno prizadeval prepoznati potrebe krajanov, jim prislunhiti in pomagati. Istočasno smo si zadali večje število projektov, katere smo večinoma zaključili. Nekaj projektov je še nedokončanih, ker so birokratski postopki zelo dolgotrajni. Eden izmed teh je tudi izredno pomemben projekt izgradnje športno rekreacijskega centra Kamence, ki je v fazi pridobivanja okoljevarstvenega dovoljenja za zasip vrtače. Ko bo dovoljenje izdano, se prične izravnava območja in za tem izgradnja igrišč.

V sodelovanju Krajevne skupnosti Bučna vas in Mestne občine Novo mesto so bili v zadnjih štirih letih izvedeni naslednji projekti:

Leto 2019:

1. Sanacije posameznih odsekov cest.
2. Ureditve odvodnjavanj meteorne vode.
3. Izgradnja cestne razsvetljave na Markljevi ulici.
4. Razširitev ceste, ureditev pločnika in izgradnja avtobusnega postajališča na Dolenjih Kamencah.
5. Izgradnja pločnika na Muhaberju.
6. Preplastitev Turkove ulice.

Leto 2020:

7. Izvedba cestne razsvetljave na Turkovi ulici.
8. Izvedba dela cestne razsvetljave na Daljnem Vrhu.
9. Preplastitev ceste Daljni Vrh.
10. Izvedba dela cestne razsvetljave na Dolenjih Kamencah.
11. Izvedba cestne razsvetljave na delu Gorenjega Kamenja.
12. Asfaltiranje nekaj odsekov cest v skupni dolžini približno 500 m.
13. V sodelovanju s krajani se je izvedla sanacija opornega zidu ob pokopališču na Gorenjih Kamencah.
14. Sanacija mostu na Gorenjih Kamencah.
15. Ureditev priključka Muhaber na Mirnopesko cesto.
16. V sodelovanju s sponzorji smo postavili 5 oglasnih tabel.
17. Odkup zemljišč na Dolenjih Kamencah za potrebe gradnje igrišč.

18. Odkup zemljišč v Gorenjem Kamenju za potrebe gradnje otroškega igrišča.

19. Ureditev nekaj ekoloških otokov s podstavki za zabojnike.

Leto 2021:

20. Sanacija vodovodnega omrežja velikega premera na Markljevi ulici, ki je zaradi pokanja cevi v zadnjih desetih letih nekajkrat zalil pritličje stanovanjske hiše, ob tem je bila izvedena tudi cestna razsvetljava, meteorna kanalizacija in preplastitev ceste v dolžini približno 370 m.
21. Sanacija dela vodovodnega omrežja na Turkovi ulici in preplastitev ceste.
22. Dokončanje cestne razsvetljave na Daljnem Vrhu.
23. V Gorenjem Kamenju je bila dokončana cestna razsvetljava in z opornim zidom sanirana brežina v Kamenski gori.
24. Na Ljubljanski cesti je bila s štirimi svetilkami dograjena cestna razsvetljava.
25. Na Dolenjih Kamencah je bila izvedena razsvetljava parkirišča pri pokopališču.
26. Postavitev nadstrešnice na Dolenjih Kamencah.
27. Ureditev ekološkega otoka pri gasilskem domu, ekološki otok je zamrežen z visoko ograjo in zaklenjen, kar omogoča dostop samo upravičenim gospodinjstvom.

Leto 2022:

28. Izvedba cestne razsvetljave na Golem Vrhu.
29. Postavitev dveh svetilk cestne razsvetljave ob avtobusnem postajališču na Gorenjih Kamencah.
30. Postavitev dveh svetilk cestne razsvetljave na Dolenjih Kamencah.
31. Sanacija dela vodovoda in preplastitev na Turkovi ulici.
32. Ureditev ekoloških otokov po krajevni skupnosti.
33. Pridobitev gradbenega dovoljenja za gradnjo igrišča v Gorenjem Kamenju in pričetek z gradnjo. Gradnja igrišča poteka s prostovoljnimi delom krajanov Gorenjega in Dolenjega Kamenja.
34. Pridobitev potrebnih zemljišč za gradnjo pločnika na relaciji Dolenje Kamence – Muhaber.
35. Vložitev zahteve za izdajo okoljevarstvenega dovoljenja za zasip vrtače na lokaciji predvidene gradnje igrišč na Dolenjih Kamencah.
36. Sodelovanje pri pripravi projekta kanalizacije v Dolenjem Kamenju.
37. Prestavitev umivalnika in ureditev ponikovalnice na Gorenjih Kamencah v sodelovanju s krajani.

Verjamem, da bo naslednji svet krajevne skupnosti nadaljeval naše delo in začete projekte pripeljal do konca. Novemu svetu KS Bučna vas želim uspešno delo.

Ob izteku mandata sveta Krajevne skupnosti Bučna vas se vam zahvaljujem za sodelovanje, ob zaključku leta pa vam želim prijetne praznične dni in veliko osebnega miru ter srečno Novo leto 2023.

Tomaž Zoran,
predsednik sveta Krajevne skupnosti Bučna vas

Drage krajanke in krajani Bučne vasi!

Praznična radost, ki nas obda v decembrskem času ob soju novoletnih luči, je ob koncu leta dobrodošla popotnica, ko se ozremo nazaj in ob sadovih opravljenega dela snujemo poteze za nove cilje in smeje vizije za prihodnost. Veselje in dobrovoljnost tega obdobja s prijetno toplino v nas spodbujata zadovoljstvo, da so trdni temelji našega dela uspešno uresničeni in pogumne odločitve nagrajene.

V času, ki predstavlja poseben izziv za vse, smo se zagnano lotili pomembnih projektov, ki Novo mesto še naprej uvrščajo med razvojno najnaprednejša mesta v Sloveniji, z vizijo, da občankam in občanom vseh generacij ponudimo le najboljše. Naredili smo nov korak v uresničevanju zastavljenih ciljev v občinski stanovanjski politiki, saj bo z razširitvijo ene najmlajših novomeških funkcionalno zaključenih sosesk v Podbrezniku in tudi z gradnjo na območju Broda, v naslednjih letih skupno na voljo 500 novih stanovanj, ki se bodo začela graditi prihodnje leto in bodo namenjena mladim, družinam in tudi starejšim. Dejstvo, da je danes vsak peti, čez deset let pa bo že vsak četrti so-

občan starejši od 65 let, mora spodbuditi marsikatero spremembo v naši lokalni skupnosti, da bomo ostali in postali še bolj kakovostno bivalno okolje, zato smo se poleg gradnje oskrbovanih stanovanj lotili tudi strateškega pristopa k dolgoživi družbi, razvijamo sistem lokalne blaginje, vsem dostopnega pametnega mesta, ki se uresničuje s sistemom Sitium, obiskovalce od blizu in daleč pa z nadgradnjo turistične ponudbe navdušujemo z gostoljubnostjo Odprtih zidanic, Novomeško tržnico, prenovo Kozinove zidanice in nastajajočim arheološkim parkom.

Ambiciozno investicijsko vlaganje po prenovi Glavnega trga nadaljujemo s prenovno mestnega jedra na Rozmanovi ulici in Prešernovem trgu. Manjkajočo vrzel v novomeški in regijski športni infrastrukturi bo dopolnila izgradnja pokritega bazena, ki bo del Olimpijskega centra Novo mesto v Češči vasi. Naša prizadevanja za celostno izboljšanje prometne infrastrukture bodo spomladi prihodnje leto uresničena z začetkom gradnje prvega odseka 3. razvojne osi od avtocestnega priključka Novo mesto vzhod do Osredka. Z gradnjo dveh novih mostov in obvoznice bomo razbremenili sedanji promet, prenavlja se še zadnji odsek Šmihelske ceste, prenovljeno je križišče »tabletk«, v projektiranju je tudi predor čez Gorjance. S posodobitvijo komunalne in cestne infrastrukture v poslovno industrijski coni Cikava nadaljujemo celovito prenovo novomeških gospodarskih con, ki smo jo začeli na Brezovici in Livadi. Nadaljujemo z gradnjo obstoječe mreže kolesarskih povezav znotraj občine, ki jo bosta dopolnili novi brvi v Irči vas in v Kandiji, prav tako pa z gradnjo večnamenskih in kolesarskih povezav širimo regionalne poti s sosednjimi občinami. Aktivno podpiramo tudi dinamična vaška in primestna središča in omogočamo enakomeren razvoj naše občine. Tako je v tem letu na Uršnih selih zaživel prenovljen krajevni oz. združni dom, v Gabrju so se po prenovi vaškega središča, krajani, predvsem pa gasilci, razveselili novih prostorov v prizidku tamkajšnjega kulturno-gasilskega doma, v novih prostorih v prizidku OŠ Otočec je zaživel tri oddelčni vrtec, s prenovno občinskih cest izboljšujemo cestne povezave v krajevnih skupnostih, mnoge

med njimi pa so se razveselile tudi novih ali prenovljenih igrišč.

Tudi v vaši krajevni skupnosti bo v prihodnje v Dolenjih Kamencah zaživel nov športno-rekreacijski park, novo igrišče pa je predvideno tudi v Gorenjem Kamenju. Markljeva ulica ima urejen vodovod, javno razsvetlavo in cesto, celovito je prenovljena Mirnopeška cesta, v križišču med Andrijaničevo in Cesto brigad je urejena varna šolska pot tudi za šolarje iz vaše krajevne skupnosti, zahodno od Ljubljanske ceste in soseske Župnca pa je z dopolnitvijo OPPN odslej omogočena gradnja stanovanjskih hiš in ureditev prometne, okoljske, energetske in komunikacijske infrastrukture. Po že izvedeni ureditvi javne razsvetljave in delni preplastitvi ceste bo Turkova ulica z obnovo vodovoda in dokončno preplastitvijo cestišča celovito prenovljena, v zaključni fazi je postopek pridobivanja zemljišč za izgradnjo pločnika in rekonstrukcijo vozišča na relaciji Dolenje Kamence–Muhaber–Potočna vas, na relaciji Dolenje Kamence–Gorenje Kamence pa je v načrtu tudi razširitev cestišča in obnova vodovoda, ki bo potekala tudi na Daljnem Vrhu.

Izzivov tudi v prihodnje ne bo zmanjkalo, zato verjamem, da bomo s tvornim sodelovanjem in zadovoljstvom nadaljevali pot, da Novo mesto ostane prijetno za življenje, delo in bivanje. Želim vam, da praznične dni preživite v krogu najdražjih, zdravi in obdani s prijetno toplino decembrskega vzdušja. Naj vas ob tej priložnosti povabim tudi v mestno jedro, ki je letos še posebej čarobno z novo osvetlitvijo prenovljenega Glavnega trga, Kandijskega mostu in vseh povezanih ulic, adventnim sejmom, s peštrnim programom za vse generacije in velikim drsalščem. Srečno!

Gregor Macedoni,
župan MO Novo mesto

Starejši v letu 2022

Prostovoljke ob srečevanjih opazamo, da so starejši veseli obiskov, pogovorov in že majhnih pozornosti.

Vsako leto so se veselili jesenskega srečanja, a tudi v letu 2022 so bili za srečanje prikrajšani. Spomladi so srečanja odpadla zaradi številnih okužb, posledično se je že takrat sprejel dogovor, da se srečanja tudi v jeseni ne organizirajo. Vsaka prostovoljka je v svojem okolju poskrbela za potrebe starejših. V decembru bomo vse obiskale z manjšim darilom in iskrenimi željami za čim več zdravja, veselja in dobrega počutja.

V septembru je praznovala častitljivih **90 let** gospa Milka Potočar iz Dolenjih Kamenc. Pravi, da so ji leta hitro minevala, v katerih je veliko doživela.

Preživeti eno svetovno in eno lokalno vojno... Doživeti več različnih družbenih redov... Uporabljati kup različnih denarnih enot.... Biti revež, pa milijonar, pa povprečen upokojenec... Vse to lahko doživite, če boste živeli dovolj dolgo. Milka Potočar že živi tako dolgo.

Rojeni v Češnjicah pri Trebelnem je Milko v rani mladosti doletela grozota svetovne vojne, v kateri izgubi očeta. Do svojega 24. leta je bila doma, potem pa je nekaj let služila pri premožnejših kmetih in gostilničarju. Leta 1957 se zaposli v tovarni igrač (ja, tudi to smo imeli v Novem mestu), leta 1959 pa se zaposli v Vajeniški šoli (sedaj Šolski center). Tja se do upokojitve, torej kar 27 let, vozi s kolesom. Čeprav dela kot snažilka, njeno delo ne ostane neopaženo; kolektiv Šolskega centra se ji zahvali s podelitvijo najvišjega priznanja šole za dolgoletno in vestno opravljanje svoje službe. V vmesnem času se poroči in rodi dva otroka, s svojim možem pa zgradi hišo, v kateri še vedno

živi. Ljudje pa v naša življenja prihajajo in odhajajo. Iz Milkinega življenja je prezgodaj zaradi prometne nesreče odšel starejši sin, pred osmimi leti pa tudi mož. So pa vanj prišla snaha, pa ena vnukinja in vnuk, poleti 2022 pa še pravnukinja. Kljub častitljivi starosti še vedno skrbi za sebe, nekaj (še) neregistriranih kokoši, pa psa in mačke. Opravlja tudi še večina del na vrtu. Mnogi pa jo poznajo po skrbi za rože, ki še vedno predstavljajo njeno ljubezen. Se pa bolj poredko srečuje z vrstniki; ni jih več veliko. Tudi zato se zelo razveseli kakšnega obiska. Tako je bilo tudi v četrtek, 22. 9. 2022, ko so jo obiskali predstavniki Rdečega križa, Karitasa, Društva upokojencev in predstavnik župana Mestne občine Novo mesto (po hudem naključju je to bil njen sin) ter bivši in aktualni duhovnik.

Recept za dolgo življenje: malo moraš imeti sreče. Na to ne moreš veliko vplivati. Lahko pa si večino časa pozitivno naravnani in na svet gledaš optimistično. Nekaj pa pripomore tudi zmernost.

Marija Pugelj

Leto pridobitev in novih izkušenj za PGD Kamence

Ko so člani PGD Kamence v začetku leta po premoru Covid spet sedeli na tradicionalnem občnem zboru, si niso niti v sanjah mislili, da bo leto, ki prihaja, tako polno izzivov, dogodkov in izkušenj.

Naredili so pregled dela v preteklem letu in si načrtali plan za zadnje leto mandata sedanjega vodstva. Pri predstavitvi programa dela je bil navzoč velik optimizem in tista zdrava nervoza, naj se že enkrat začne, saj bomo doživeli veliko lepega.

In res se je izkazalo tako. V letu 2022 so bili gasilci domačega društva zadolženi, da organizirajo mašo v čast Svetemu Flo-

rijanu, zavetniku gasilcev, ki se je odvijala v domači župnijski cerkvi. Pa to ni bila maša samo za domače gasilce, temveč so se je množično udeležili tudi gasilci iz sosednjih društev gasilskega sektorja Novo mesto, kot tudi iz sosednje občine Straža.

Prišel je mesec maj in s tem zopet organizacija tradicionalnega tekmovanja pri Osnovni šoli Bršljin, kjer so se pri klasičnih tekmovalnih disciplinah vaje z motorno brizgalno in pri štafetnem teku pomerile najboljše slovenske gasilske tekmovalne ekipe. Med njimi je bila tudi večina ekip, ki je zastopala Slovenijo na gasilski olimpijadi v mesecu juliju. In ponosni so, da je bilo med nastopajočimi tudi nekaj kasnejših olimpijskih prvakinj in prvakov. Žal pa je bila udeležba nekoliko slabša, saj se je poznalo zapiranje države zaradi Covid situacije iz preteklih let.

Že skoraj istočasno pa se je društvo pripravljalo na tekmovanje gasilske zveze Novo mesto, ki je sledilo takoj za našim tekmovanjem. Poleg članske ekipe so se v društvu še posebej angažirali na pripravo in delo z mladimi. In proti pričakovanjem, je bil zelo velik odziv otrok in mladine na gasilske vaje, kar jih je še

posebej razveselilo. To namreč pomeni, da gasilstvo na tem področju, seveda ob primernem delu, ima prihodnost. In to delo z mladimi prinaša še posebno veselje, zato so se v društvu zavezali, da bodo s tem nadaljevali še naprej.

Sledil pa je največji dogodek – slovesnost društva v letu 2022. To je brez dvoma **prevzem novega gasilskega vozila s cisterno**. Gre za kamion Volvo, ki ima poleg vse opreme potrebne za gašenje in ostale posege pri gašenju tudi cisterno z 3000 litri vode, kar omogoča, da lahko kakšen manjši požar gasilci pogasijo samostojno brez potrebe po dodatni vodi. Tako se je članom PGD Kamence uresničila dolgoletna želja in na tem mestu se še enkrat zahvaljujejo vsem sponzorjem, donatorjem in vsem, ki so kakorkoli pripomogli pri pridobitvi tega vozila.

Člani PGD Kamence so tudi v različnih oblikah sodelovali na gasilski olimpijadi v mesecu juliju v Celju. Tam so bili prisotni kot prostovoljci pri pomoči izvedbe olimpijade, kot tudi v raznih vlogah članov slovenske reprezentance. In tam so pustili vidne sledi in lep vtis.

Žal pa je v času olimpijade izbruhnil tudi največji požar doslej v slovenski zgodovini. Da, govorimo o požaru na Krasu, ki je zajel zelo veliko površino in je trajal več dni. Dragi bralci, vem, da ste o tem požaru že veliko slišali. Je pa potrebno povedati, da so pri gašenju tega požara sodelovali tudi gasilci iz PGD Kamence. Pa ne samo enkrat. Vrnili so se večkrat. Zadnja misija je trajala kar 3 dni skupaj, ko je tehnika ostajala na terenu, menjavale pa so se posadke. In ob vsej nevarnosti in težkemu terenu, ni bil nobeden od gasilcev poškodovan, kar gre zasluga dobri usposobljenosti in pripravljenosti vseh gasilcev, ki so bili prisotni na tem požaru.

Na srečo pa je bilo nadaljevanje leta nekoliko mirnejše. Sicer je bilo še vedno

nekaj požarov, vendar sta nadaljevanje leta zaznamovala predvsem dva dogodke. Prva je bila sigurno strokovna ekskurzija članov gasilskega društva, ki jih je vodila najprej do poklicne gasilske enote Krško, nato pa naprej na Kozjansko, kjer so si člani ogledali najprej grad Podsreda, ki je zelo lepo ohranjen in iz katerega se razprostira lep razgled na dobršen del Kozjanskega. V strokovnem delu pa je bil v programu tudi še ogled domačega gasilskega društva PGD Podsreda.

Drugi tak dogodek pa se je zgodil v mesecu novembru, ko se je domače gasilsko društvo PGD Kamence izkazalo pri organizaciji gasilske vaje gasilskega sektorja Novo mesto. Na tej vaji so sodelovale vse enote prostovoljnih gasilskih društev iz gasilskega sektorja Novo mesto in tudi poklicna gasilska enota GRC Novo mesto. Vaja je bilo zelo dinamično zasnovana in je vsebovala več elementov, s katerimi se gasilci srečujejo na svojih intervencijah. Vaja je odlično uspela, kar so potrdili tudi ocenjevalci, ki so ocenjevali delovanje in strokovnost vseh gasilskih enot na tej vaji.

To pa je dobra novica, saj nesreča nikoli ne počiva. Vedeti je namreč potrebno, da so v obdobju enega leta člani PGD Kamence sodelovali kar na 56 različnih intervencij. Od najbolj preprostih, kot so požari v kontejnerjih, do zahtevnih, kot so požari objektov in konec koncev tudi zelo nevarnih in nepredvidljivih, s čemer so se gasilci srečali na Krasu.

Za konec vam člani PGD Kamence želijo mirno in srečno leto 2023.

Andrej Grgovič

Matej Zajc, vodja policijskega okoliša KS Bučna vas

Pešec z odsevníkom

Pešec brez odsevníka

Policija

Letos so na cestah na območju PU Novo mesto v prometnih nesrečah umrli trije pešci, kar predstavlja tretjino vseh smrtnih žrtev.

Nedvomno so pešci najranljivejši udeleženci v prometu, v prometnih nesrečah pa so udeleženi tako zaradi napak voznikov motornih vozil, kot zaradi svoje nepredvidnosti. Med preventivno akcijo, namenjeno varnosti pešcev, ki smo jo policisti oktobra izvajali po vsej državi, je bilo ugotovljenih več kot 2.200 kršitev, ki bi lahko ogrozile varnost pešcev in skoraj v 90 % je šlo za kršitve, ki so jih zakrivali pešci sami. Med najpogostejšimi kršitvami pešcev je bilo neupoštevanje rdeče luči na semaforju, nepravilno prečkanje vozišča, hoja po nepravilni strani, neustrezna osvetljenost oziroma neustrezna vidnost in hoja po površinah, ki niso namenjene pešcem.

V primerih, ko ni pešpoti, pločnika ali kolesarske steze morajo pešci hoditi ob levem robu vozišča v smeri hoje. Pri tem lahko uporabljajo največ en meter od roba vozišča. Le izjemoma, če je to za njih varneje – v primeru nepreglednega ovinka, prepada, plazu itd., lahko za hojo uporabljajo desno stran vozišča v smeri hoje.

Tudi v Agenciji za varnost prometa ugotavljajo, da več kot 90% pešcev v temi ne uporablja odsevníkov. Pešci, ki zunaj naselja ali v neosvetljenem naselju hodijo ponoči po vozišču ali tik ob njem, kjer ni označene pešpoti, morajo na strani, ki je obrnjena

proti vozišču, nositi belo luč ali odsevník bele barve.

Policisti PP Novo mesto pešce opozarjamo, da morajo – prav tako kot ostali udeleženci v prometu – spoštovati cestnoprometna pravila. Uporabljati morajo prometne površine, namenjene hoji pešcev, in ponoči ali ob slabši vidljivosti (npr. megla, mrak) obvezno nositi odsevna telesa za večjo vidnost ali svetilko, ki oddaja belo svetlobo.

Zaradi odvratanja pozornosti od dogajanja v prometu (pozornost je lahko zmanjšana celo za 60 odstotkov!) tudi pešcem, ne le voznikom, odsvetujemo uporabo mobilnih telefonov, slušalk, pregledovanje družbenih omrežij ipd.

Pešci, bodite (pre)vidni in poskrbite za svojo varnost. Opozarjamo pa tudi voznike, naj pazijo na pešce, saj so jeseni in pozimi, ko je temni del dneva daljši, pogoste pa so tudi padavine in megla, med najbolj izpostavljenimi in ogroženimi udeleženci v prometu.

Vaš vodja policijskega okoliša Matej Zajc je na območju Krajevne skupnosti Bučna vas izpostavil odseke, kjer je povečana nevarnost za pešce. To so predvsem relacije med naselji Kamence in Daljnim Vrhom, Potočno vasjo in Kamencami, Hudim in Mirnopedško cesto ter Župnco v smeri avtoceste. Kako k varnosti pešca pripomore odsevno telo, pove že dejstvo, da voznik opazi v temno oblečenega pešca šele na razdalji 26 metrov, kar je pri večji hitrosti največkrat že prepozno, da bi se varno ustavil. V svetlo oblečenega pešca opazi kakšnih deset metrov prej, pešca, ki ima na sebi odsevni trak ali kresničko, pa vidi že približno 135 metrov daleč.

Alenka Drenik, PU Novo mesto

KORISTNI ODPADKI

Plastična embalaža

V zabojnik ODLAGAMO: ✓

- plastenke pijač in živil,
- plastenke čistil in pralnih sredstev, ki nimajo znaka nevarnih odpadkov,
- pločevinke pijač,
- pločevinke živil,
- votla embalaža od mleka, sokov,
- plastični lončki,
- posodice od margarine in podobno,
- embalaža, ki je prevlečena z aluminijasto folijo (prazne kavne vrečke, vrečke prigrizkov, piškotov ...),
- prodajna embalaža iz plastičnih mas (PE, PET, PVC),
- plastične vrečke,
- stiropor (manjše količine),

Papir

V zabojnik ODLAGAMO: ✓

- časopis, revije, prospekte, listine, knjige, kataloge, brošure, šolske zvezke,
- pisma in kuverte, ovojni papir, papirnate vrečke, zmečkan papir,
- kartonske škatle in embalažo za prehrabene izdelke (riž, sol, testenine, otroška hrana),
- kose lepenke,
- ostala papirnata embalaža.

V zabojnik NE SPADA: ✗

- plastificirane in oslojene papirne embalaže (npr. mlečne embalaže, embalaže sadnih sokov, ipd.).

Steklo

V zabojnik ODLAGAMO: ✓

- kozarce za vlaganje kompotov, marmelad, zelenjave,
- steklenice za vino, pivo, sokove, žagane pijače,
- kozarčke in stekleničke otroške hrane,
- steklenice za kis, olje,
- stekleničke od parfumov in kozmetike,
- drugo stekleno embalažo.

V zabojnik NE SPADA: ✗

- ravnega (okenskega) stekla,
- porcelana,
- kristala,
- ogledal,
- žarnic in
- pleksi stekla.

Embalažo vedno izpraznite, odstranite zamaške ali pokrovičke (in jih lahko zbirate ločeno - za humanitarne namene), večje plastenke in pločevinke pa stisnite, saj s tem zmanjšate njihovo prostornino. Eden od znakov, ali določena embalaža spada v rumen zabojnik, so tudi znaki za recikliranje.

Vrednota, ki se jo lahko zapravi, ne more pa se je **kupiti**.

Prišli smo v čas, ko ne skrbimo za naravo zato, ker je to tako predpisano, ampak zato, ker to postaja način dojemanja vrednot.

Recikliranje je predpogoj za delovanje krožnega gospodarstva, viri in materiali se reciklirajo, vrnejo v proizvodni cikel in ponovno uporabijo. Z izvajanjem krožnega gospodarstva, se osredotočamo na premislek o izdelkih in storitvah z uporabo načel, ki temeljijo na trajnosti, obnovljivosti, ponovni uporabi, popravilu, zamenjavi, nadgradnji, prenovi in zmanjšani uporabi materiala.

Verjamemo, da je pomemben prispevek vsakega posameznika in da le skupaj lahko dosežemo spremembe. Zato se vsem vam, na tem mestu zahvaljujemo za vsa vaša prizadevanja in trud, ki ga vložite, da bi preprečili in zmanjšali količino odpadkov v vaših domovih, v šolah in na delovnih mestih.

Naprošamo vse občane, da pristopite k naročilu e-Računa. Z enostavno prijavo na elektronski račun pripomorete k ohranjanju čiste narave. Vsak korak je pomemben.

Prijavite se na eRačun in eKomunalo: <https://www.komunala-nm.si/>

Komunala Novo mesto d.o.o.
Za mojo lepo dolino

Ste že izbrali darila za najbližje?

TURBO SHOP
TRGOVINA Z AVTODELI

NOVO V PONUDBI

Naj se vam uresničijo sanje, udejanijo želje in izpolnijo pričakovanja.

Vsem krajanom želim mirne božične praznike ter veliko lepega in iskrenega v letu 2023.

041 985 082

mateja.mavsar@gmail.com ; www.frizerstvo-kodrcek.si

Dan krajanov in župnijski dan

V nedeljo, 5. junija 2022, se je v enem najlepšem kotičku naše krajevne skupnosti odvijalo srečanje krajanov.

Po dvoletnem premoru smo bili že vsi nestrpni, kdaj bo prišlo do ponovnega množičnega snidenja. Prijavilo se je 200 krajanov, na koncu nas je bilo še več. Začeli smo nedeljskemu dnevju primerno, s sveto mašo, ki se je zaradi obnovitvenih del cerkve preselila pod gabre in bukve ob potoku Bezgavec ter nadaljevali z nedeljskim kosilom. Čutiti je bilo veselje, da smo lahko zopet lahko vsi ponovno skupaj, svoje pa je na prav poseben način dopolnilo še vreme, ki je zvalilo med naše vrste tudi najmlajše krajanje.

Bili smo prava medgeneracijska družba, ki je hvaležna in ponosna na svoj kraj in krajanje. Z novimi načrti in pričakovanji se veselimo že novega tradicionalnega junijskega druženja.

Matic Vidic

Pogled v preteklost in prihodnost

Cerkvica Sv. Janeza Evangelista ima svoje korenine v drugi polovici 17. stoletja. Preživela je marsikaj.

V njej so se vse do 20. stoletja ljudje zbirali večinoma le ob žalostnih trenutkih svojega življenja – ob pogrebih svojih

najdražjih. Izjema je bil le godovni dan cerkvenega zavetnika Sv. Janeza Evangelista, praznik vseh svetih, občasno na božični praznik ali zahvalno nedeljo. Vesela srečanja ob liturgičnem slavlju so se začela le nekaj let pred ustanovitvijo župnije in razglasitvijo cerkve na Dolenjih Kamencah za

začasno župnijsko cerkev. Ni natančno znano, koliko prenov je doletelo skozi častljivo starost naš starodavni Božji hram in religiozni kulturni spomenik. Ve se, da je cerkev potrebovala večja zunanja popravila po 2. svetovni vojni. Znano je tudi, da je cerkev doživela posodobitev tik pred razglasitvijo nove mestne župnije Sv. Janeza. Med leti 2003 in 2012 sta bila obnovljena zvonik in ostrešje cerkve. Čas, v katerem živimo, je vse močnejše klical po temeljiti obnovi notranjosti. Priložnost za ta zajetni poseg se je ponudila ob 40-letnici župnije v letu 2022.

Na gospodarskem svetu je bilo sklenjeno, na župnijsko-pastoralnem svetu pa potrjeno, da gremo v temeljito obnovo notranjosti. Arhitekt Jože Kastelec, dipl. ing. arhitekture in gradbeništva, je izdelal načrte in vodil postopek za pridobitev gradbenega dovoljenja. Podjetnik Tone Hrastar je prevzel gradbena dela, Aleš Zoran pa elektrifikacijo. Montažo ogrevanja je prevzelo podjetje Ensi, pleskarska dela pleskar Simon Cafuta, mizarska dela Mizarstvo Redek, montažo ozvočenja Gregor Merlin. Okrasne elemente kora in stropno rozeto je izdelal ključar Jože

Miklič. Za tlake je poskrbelo kamnoseštvo Jenič. Za odvoz odpadnega materiala je poskrbelo podjetje GPI Tehnika in nekateri domačini. Ogromno dela pa je bilo opravljenega s prostovoljnimi delom številnih prostovoljcev. Zidarski mojster Tone Hrastar je ob neki priliki dejal: »Tudi drugje ljudje priskočijo na pomoč. Toda to, kar sem tu doživel, je nad vsemi pričakovanji«. Da delavci ne bi omagali so z vso pozornostjo skrbeli v gostišču »Na vasi«. Strokovno vodstvo Zavoda za varstvo kulturne dediščine je skrbno in korektno skrbelo za ustrezní nadzor. Vsem, ki so bili izvajalci del in vsem, ki so s svojim darovi omogočili obnovo, gre veliko priznanje in spoštovanje.

Kaj je bilo obnovljeno in kaj na novo narejeno?

Poglobljen je bil tlak cerkve, nameščena je bila hidro in toplotna izolacija. Nameščeno je bilo talno ogrevanje, teras ploščice je zamenjal kamen iz Lesnega Brda. Obnovljena je bila vsa električna napeljava in nameščena so bila nova svetila z večjo svetlobno močjo ter manjšo porabo elektrike. Obnovljeno je bilo ozvočenje. Leseni kor je zamenjal betonirani. Stopnice na kor so bile prestavljene in posodobljene. Tudi spovednica je bila predstavljena in posodobljena. Vsi oltarji, ki so bili že pred to obnovo obnovljeni, so zažareli v vsej svoji lepoti in privlačnosti. Cerkev je po odstranitvi stenskih oblog in poglobitvi tlaka postala akustična. Pesmi naših pevcev zvenijo v čudoviti lepoti in mogočnosti. Posebna pridobitev je toplotna črpalka, ki bo skrbela za primerno temperaturo tudi v tistem času, ko nas popade skušnjava izgovora, da bi mrzla

cerkev lahko povzročila hud in »smrtno nevaren« prehlad. Hiša Gospodova po obnovi cveti in zveni v lepoti, ki sega iz sedanjosti v večnost.

Obiskovalci prenovljene cerkve ne skoparijo s pohvalo in občudovanjem novega bogoslužnega prostora. Obnova pa ni imela namen cerkev spremeniti v muzej, v prostor preteklosti, ampak v prostor, kjer bomo in bodo gradili svoji prihodnost novi in novi rodovi.

Ob sklepu del mi prihajajo na misel besede svetopisemskega pisatelja knjige Pridigar:

»Vse ima svojo uro, vsako veselje ima svoj čas pod nebom:

2 Je čas rojevanja in čas umiranja, čas sajenja in čas ruvanja nasada.

3 Je čas pobijanja in čas zdravljenja, **čas podiranja in čas zidanja.**

4 Je čas jokanja in čas smejanja, čas žalovanja in čas plesanja.

5 Je čas zametavanja biserov in čas zbiranja biserov, čas objemanja in čas odtegovanja objemanju.

6 Je čas pridobivanja in čas zapravljanja, čas hranjenja in čas zametavanja.

7 Je čas paranja in čas šivanja, čas molčanja in čas govorjenja.

8 Je čas ljubezni in čas sovraštva, čas vojne in čas miru.

.....

14 Spoznal sem, da vse, kar Bog dela, ostane na veke. Nič se temu ne more dodati, nič od tega odvzeti. (Prd.3, 1-8;14.)

Miro Virant,
upokojeni župnik

Obrazi naše krajevne skupnosti

Matic Vidic: prvi diakon v župniji Novo mesto – Sv. Janez

Matic je član sveta KS Bučna vas. Po izobrazbi je profesor filozofije in teolog. V službi je v Slovenski vojski, poleg tega je asistent za pastoralo Romov v župniji Prečna in v domači župniji. Od 23. oktobra 2022 pa je tudi stalni diakon Novomeške škofije.

Matic, besede iz Gregorčičeve pesmi Življenje ni praznik: »Dolžan ni samo kar veleva mu stan, kar more, to mož je storiti dolžan«, se mi zdi, da govore o tebi. Tvoja energija, ljubezen in delo, niso usmerjeni samo v domačo družino in službo ampak si se pripravljen razdajati tudi za dobro širše skupnosti. Kako bi se na kratko opisal?

Najraje se opišem po lestvici: sem mož, oče, sedaj pa še diakon. Biti mož, biti poročen, mi je svetost, biti oče mi je velika milosti, biti diakon pa je poslanstvo, milosten poklic. Sam niti nisem vedel, kaj to točno pomeni, me je pa presunilo in me nagovorilo

V življenju sem spoznal, da so odločitve, ki so v skladu z Božjo voljo, vedno lahke. Lahka je bila odločitev za poroko in zakon, pa tudi za diakonski poklic.

Najbrž pa si se za ta spoznanja moral potruditi.

Res je. Moja pot do spoznanja Gospodove volje ni bila vedno lahka in jasna. V mladosti me je zaznamovala smrt mame pri 13-ih letih. Oče se v vlogi starša ni najbolje znašel, zato materine vloge ni zmožal prevzeti. Moral sem si poiskati nadomestne

starše, tako sem se v tistem času mamo našel v Mariji in očeta v Gospodu. V veliko pomoč sta mi bila stara starša in širša družina. Takrat se je oblikoval moj odnos do vere in Cerkve. Čutil sem da me Bog pozna in mi je blizu da me vedno čaka, ne glede na to kaj počnem. Sledila so leta mladostniških iskanj in preizkušanj. Leta, ko Bog ni bil vedno na prvem mestu. Igral

sem v bendu, ukvarjal sem se s politiko in podjetništvom. Imel sem denar, vpliv in moč, ne pa tudi sreče. Loteval sem se projektov brez prave vsebine, ki so drug za drugim padali vodo. Pokazalo se je, da so to očitno stvari brez vrednosti in so zelo minljive.

Takrat sem začutil, da je moje poslanstvo drugje. Nagovorilo me je predavanje Nika

Vujačiča. Ob njegovih besedah, ki gredo nekako tako: »... zakaj je pomembno da žena ve, da je mož postavil Boga na prvo mesto. To je zanjo dokaz, da je sposoben postaviti nekoga pred sebe...« In takrat sem Bogu prepustil prvo mesto v življenju, vse drugo pa se je postavilo na pravo mesto.

Sprejel si službo v Slovenski vojski.

Sem pastoralni asistent v Slovenski vojski. Vesel sem, da sem v tej službi. Pisana mi je na kožo. Odgovarja mi način dela v vojski. Tu je hierarhija zelo jasna. Posebno me je oblikovalo 3-mesečno temeljno vojaško usposabljanje, kjer ni nikogar zanimalo, kaj jaz mislim, kaj si jaz želim, kaj meni paše. Delaš na ukaz. Tu sem se naučil prepuščati drugim, prepuščati na način, da me drugi vodijo. Služba v vojski pa je imela velik vpliv tudi na mojo vero. Naučil sem se prepustiti in prepoznati kaj Gospod želi od mene.

Si vojak brez puške, pa vendar ali si nista vojska in evangelijski nauk v nasprotju?

Glavno orodje vojaka je puška, njegova naloga ni da napada, ampak da brani, da brani svojo domovino, svoje drage. Zanje je pripravljen dati tudi svoje življenj,

v tem je zelo podoben Jezusu. Treba je tudi poznati hierarhijo božjih zapovedi, zapoved »Spoštuj očeta in mater ...« je pred zapovedjo »Ne ubijaj« Pisarna pastoralnega asistenta je vedno ob poveljnikovi. Moja naloga je, svetovati poveljniku, da v različnih situacijah deluje moralno in etično. V vojski vlada hierarhija, vojak se pogovarja s prvim nadrejenim, jaz pa se gibljam med vojaki in poveljniki. Na kakšen način sem kot pastoralni asistent tudi vez med vojakom in poveljnikom.

Kakšna je bila tvoja pot do diakonskega posvečenja?

Ko sem slišal, da v Cerkvi obstaja služba stalnega diakona, sem začutil, da je to poslanstvo v katerega sem poklican. Naj stopim na pot diakonata, me je spodbudilo oziroma predlagalo več duhovnikov. Vendar pa postati diakon ni tako preprosto, veliko stvari se mora poklopiti. Prvo kot prvo moraš čutiti klic: »Pridi in delaj, razdajaj se« kot drugo pa, žena se mora strinjati. Pogoj je, da si star 35 let, poročen vsaj 8 let, podpreti te mora lokalni župnik in tudi škofija. Največkrat se za službo stalnega diakona odločijo starejši možje, ki imajo odrasle otroke, tako, da sem med diakoni najmlajši.

O diakonski službi sem se temeljito pogo-

voril z ženo in skupaj sva šla na pot priprav. Trajale so tri leta. Ob prvem srečanju priprav sva doživela prav posebno potrditev, da je najina pot pravilna. Izvedela sva, da bova postala starša. V priprave je bila žena Petra vseskozi aktivno vključena. Posebno pa sta mi stala ob strani prejšnji župnik g. Miro Virant in sedanji župnik g. Mitja Bulič.

Diakonsko posvečenje sem prejel v nedeljo 23. oktobra v Trebnjem.

Svoje poslanstvo bom izpolnjeval v domači župniji, v vojašnicah v Novem mestu in Cerklje ob Krki, pa tudi med Romi v bližnjih romskih naseljih Brezje in Žabjak.

Na kakšen način se vključuješ v delo v domači župniji?

V domači župniji želim delati tako kot je rekel sveti Francišek: »Oznanjaj evangelij, če je potrebno tudi z besedami.« Najprej poskušam pomagati, kjer je potreba. Poučujem verouk, sodelujem pri mašah, predvsem pa skušam dati dober zgled, zgled služenja in veselja do življenja.

Od kod ti ideja predvsem pa moč, da boš svoje talente razdajal med Romi? Ponavadi se sosedje na njih jezimo, največkrat s tehtnimi razlogi.

Na nek način sem z delom med Romi želel povrniti škofiji, ki mi je dala možnost, da službujem v Slovenski vojski. Hkrati pa sem kot prebivalec Bučne vasi, ki živim v sosedstvu z Romi, hotel spremeniti svojo jezo, ki sem jo večkrat čutil do sosedov Romov, v nekaj dobrega, lepega in koristnega.

Ob delu z Romi sem spoznal tri pomembne stvari: da niso vsi isti, da so mnogi zelo, zelo ranjeni in da lahko samo ljubezen vse spremeni.

Delujem med njimi, to je moj misijon, oznanjam jim Jezusa. Imam dve veroučni skupini. V eni jih je 30, s katerimi se pripravljam na obhajilo, v drugi pa jih je 10, s katerimi se pripravljam na birmo. Delam tudi z romskimi starši, na voljo pa sem jim tudi za individualne pogovore. Lahko rečem, da sem si pridobil njihovo spoštova-

Obrazi naše krajevne skupnosti

nje. Pri delu z Romi sem velikokrat izgubil voljo, ko delaš in se trudiš, rezultatov pa ni. Spoznal pa sem, da je vse lažje, če se naslonim na Gospoda, in se ne zanašam samo na svoje sposobnosti. Velikokrat rečem: »V romsko naselje sem šel, da bi spremenil njih, pa sem spremenil sebe.«

Svoje znanje za pomoč ljudem v različnih stiskah stalno nadgrajuješ.

To je pri mojem delu potrebno. Pred dvema letoma sem začel študirati logoterapijo - to je eksistencialna psihoanaliza – terapija z iskanjem smisla. Gre za terapijo Viktorja Frankla, katere namen je najti smisel življenja. Je edina psihoterapija, ki izhaja iz filozofije in opredeli, da je v

vsakem člvoeku prisotno duhovno. Svoje izhodišče utemeljuje na petih temeljih: krivda, smrt, trpljenje, neskončen boj in naključje. To se dotakne vsakogar in ravno to daje spoznanje, da mora biti nekaj več. Življenju je treba dati smisel. Lahko smo zdravi in živimo v blagostanju, pa smo še vedno zelo nesrečni. In obratno, lahko smo bolni in materialno revni, pa smo lahko polni življenja.

Pri svojem delu se velikokrat srečujem z ljudmi, ki so v velikih stiskah. Čutil sem, da mi manjka znanja. Ni vedno dovolj, da samo oznanjam evangelij, mnogi ga še niso pripravljene sprejeti, pa vseeno pridejo k meni in potrebujejo pomoč. Sto duhovno terapijo skušam pomagati tudi tistim, ki niso verni. Ljudje nismo samo

fizična in duševna bitja, smo tudi duhovna bitja. V življenju vsakega posameznika je poleg veselja tudi veliko trpljenja, zato je treba vedno znova poskrbeti, da življenje ne izgubi smisla, da ne izgubi netiva. Iz vsake svoje rane iz vsakega vozla, lahko naredimo lepo pričevanje, lahko smo nekomu v pomoč in mu pokažemo pot do rešitve.

Matic, tvoje življenje je lepo pričevanje. Želim, da bi tvoja pripravljenost pomagati in se razdajati, prinašala smisel in veselje vsem, ki pri tebi iščejo pomoč. Iskrene čestitke ob prejemu diakonskega posvečenja in vse dobro na tvoji življenjski poti.

Marija Debevc Rakoše

od 1992

OKLEŠEN

POGREBNE STORITVE

Dragi krajani Bučne vasi,
zahvaljujemo se vam za vaše dosedanje zaupanje
in vam ob prihajajočih praznikih želimo vse dobro.

Oklešen d.o.o. | Kandjijska cesta 18 | 8000 Novo mesto

☎ 041 615 239   ✉ info@oklesen.si

So poti, ki vodijo v nove kraje,
so poti, na katerih se marsikaj doživi,
so poti, ki vodijo v nova spoznanja
in so poti, ki vodijo v srca ljudi.

Lepo božične praznike in
srečno 2023 vam želi

Boristour

Naj bo leto 2023 polno optimizma,
zdravja in nasmehov
na obrazu.

Hvala za vaše zaupanje.

Market Maja

V novem letu naj bo vaše življenje usmerjeno
k višjim ciljem, ki delu in sprostitev
daje pravo vrednost, zavest,
da življenje ni naključno in zamenljivo.
Naj vas tudi v letu 2023 povezujejo lepe misli in iskrene želje,
da skupaj obogatimo življenjski vsakdan.

Blagoslovljen božič ter
mirno, srečno in uspešno novo leto!

računovodski servis
PRO BEVC D.O.O.

07 33 75 054, 041 914 632
info@probevc.si

Obvestilo o telovadbi

Telovadba je vsak
četrtek ob 19:00
v mali telovadnici
OŠ Bršljin.

Vabljeni!

Naša KS Bučna vas živi

Gorenje in Dolenje Kamenje

V letu 2022 je bilo izvedeno projektiranje kanalizacije za Dolenje Kamenje, trenutno poteka pridobivanje zemljišč, ki so potrebna za izgradnjo predvidene infrastrukture.

Dolgoletna želja, da bi imeli skupno površino za rekreacijo in druženje, se je v letošnjem letu pričela uresničevati. Začeli smo z gradnjo otroškega igrišča na lokaciji pod vasjo Gorenje Kamenje. Glede na proračun, ki je namenjen temu projektu, smo se s krajanji soglasno odločili, da se gradnje lotimo v lastni režiji tudi s prostovoljnimi prispevki, lastnimi stroji in orodjem. Tako smo naredili mnogo več kot bi bilo mogoče le z razpoložljivimi sredstvi iz proračuna.

Z izvedbo zemeljskih del smo pričeli 3. oktobra 2022 in v roku enega meseca izvedli vsa zemeljska dela. Vgradili smo robnike na parkirišču in košarkarskem igrišču, uredili ponikovalnico ter odvodnjavanje z igrišča in s parkirišča. Delo je potekalo z ekipo, ki je bila zelo učinkovita in dobro povezana. S pripravljenostjo in zagnanostjo smo večkrat delali do poznega popoldneva, ki se je prevesilo

Naši najmlajši

Pogled na celotno igrišče

Urejanje dostopne poti

Izvedba odvodnjavanja

Naša KS Bučna vas živi

Seveda brez gradbene mehanizacije ne gre

Priprava platoja za igrišče

Po dolgem dnevu že malo utrujeni

v noč. Vse, ki smo sodelovali, nas je delo povežalo in izkazalo se je, da znamo Kamenčani stopiti skupaj in narediti nekaj dobrega za prihodnost nas vseh, še

posebej naših otrok.

Projekt sicer še ni zaključen, saj nas čaka še nekaj del, ki bodo opravljena v naslednjih mesecih.

Ob tem bi se zahvalil krajanom za izredno podporo in pripravljenost za sodelovanje.

Besedilo in foto: Tomaž Zoran

Gradnja ponikovalnice

Da bo lepo zeleno, smo zasadili Panešpljice

Brez nadzora ne gre

Načrtovanje za naslednji dan

Naša KS Bučna vas živi

Čistilna akcija - "Drugo leto manj smeti in več golaža!"

Vsako leto nam čistilna akcija pusti sladko grenki priokus. Sladki za to, ker vsi ugotavljamo, da je smeti vsako leto manj, grenak pa zato, ker je smeti še vedno preveč, kot bi se za civilizirano družbo pričakovalo. Zakaj je smeti ob čistilni akciji bistveno manj, smo že pisali v prejšnji številki, kjer smo izpostavili Gašperja, ki je nam vsem navdih, da lahko čisto vsak poskrbi za čisto okolje.

Letošnja čistilna akcija, ki se je odvijala 9. aprila, je imela nekaj novosti. Prva novost je bila, da je bilo vreme muhasto in deževno, druga pa ta, da smo zaključek proslavili v Biciku baru pri Kaliji, kjer je prišlo do pravega zbora krajanov, saj je bilo druženje nad pričakovanji zaradi vremena, zelo številčno. Zaključek čistilne akcije je bil: "Drugo leto manj smeti in več golaža!"

Matic Vidic

V Potočni vasi...

... smo ohranili dobro voljo in tako s »potočensko« vztrajnostjo, obilico poguma in pomočjo naše krajevne skupnosti uspešno izpeljali že težko pričakovano druženje. Bil je posebne vrste potep, potep po poti do srca naših sosedov. Pričeli smo ga z mašo po namenu prebivalcev Potočne vasi in Vodnikove ulice, nadaljevali pa z druženjem ob dobri hrani, pijači in glasu harmonike našega Franca Potočarja.

Naj vas spomnim na našo himno izpred let, v kateri pravimo, da imamo dobre mešososedske odnose in da nihče mule nam ne pase, da dobri smo ljudje ter da pri nas vedno družba je prava. Se nikoli ne predamo in sploh se ne vdamo. Brez naše vasi Slovenije sploh ni...

Naj nam leto 2023 v polnem zamahu prinese polno energije za nove dogodivščine. Ostanimo zdravi.

Andreja Verček

Naša KS Bučna vas živi

4. srečanje vaščanov Daljnega Vrha

V naši človeški naravi je zapisano, da lepe spomine radi obujemo, jih negujemo in tako ohranjamo za naslednje rodove. Lepi spomini prejšnjih treh srečanj vaščanov so porajali željo, da se ta lepa navada tudi letos odvije in kasneje postane še en lep spomin v naših življenjih. Tako je organizacijska ekipa ponovno izpeljala čudovito srečanje vaščanov. Ob lepem vremenu je druga sobota v juniju dejansko postala znana kot dan srečanja, ko vemo, da je takrat pri Berusovih še posebno veselo. Kot so otroci vsako leto večji, tako je tudi veselje ob igranju in druženju večje. Starejši pa smo si, tako kot vsako leto, ob dobro založenih mizah imeli tudi kaj povedati. Seveda smo v preteklih letih v vasi marsikaj pridobili, zato je razumljivo, da se porajajo nove ideje in želje. V planu je, da se v prihodnjem letu na novo izgradi vodovodno omrežje z prepotrebni hidrantnim omrežjem. Le-ta bo po novem potekal po trasi glavne ceste, mimo vseh hiš z pričetkom tik pod odcepom za Boršt. Predlagali smo tudi, da bi se obenem istočasno peljal tudi vod za podzemno elektrifikacijo.

Gostiteljem, organizacijski ekipi in vsem udeležencem, ki so prispevali svoj kamenček v mozaik tega čudovitega dogodka, se iskreno zahvaljujem. Vsem vaščanom želim vesel in blagoslovljen Božič ter v novem letu obilo zdravja,

sreče in veselja. Hkrati se ob zaključku svojega delovanja v svetu Krajevne skupnosti Bučna vas zahvaljujem vsem za izkazano zaupanje, novemu svetu in

našemu predstavniku pa obilo uspeha v novem mandatu.

Dušan Brudar

Pogled v zgodovino Krajevne skupnosti Bučna vas

Gradivo izbral Klemen Verček

Zopet požar v novomeški okolici

Novo mesto, 12. oktobra.

Včeraj popoldne je nenadno pričelo goriti sredi poda posestnika Jožeta Potočarja v Potočarski vasi, dobro uro od Novega mesta desno ob železniški progi v smeri proti Ljubljani. Nikogar ni bilo doma. Odrasli vsi v vinogradu, otroci v šoli. Urno je bila vsa vas pokonci, kar je bilo ljudi doma, plat zvona je bilo v Kamencah in celo v Trški gori, ogenj pa se je naglo širil. Prihiteži so gasilci iz bližnjih Kamenc ter rešili okolico požara pred nesrečo. Potočarju je pogorela stara hiša, ki je služila za listnico in je bila natrpana z listjem. Nje se je držal skedenj, kjer je začelo goriti. Pogorelo je do tal. Zanimivo, da se klet pod staro hišo ni užgala. Gasilci so preprečili, da se niti pod ni užgal. V kleti je le precej vode, sicer pa vse nepoškodovano. Pogorel je tudi hlev in svinjak poleg njega. Živino in svinje je že v zadnjem trenutku z velikim pogumom in preziranjem smrti spravil iz staj 20letni kmečki fant Lojze Kostrevec. Vžgal se je tudi kozolec, pa so ga rešili in vozove pod njim in brano in plug. Pogorelo pa je prav mnogo pojiskega orodja. Okoli ene popoldne je prispil iz vinograda opozorjeni lastnik Jože Potočar, ali kot mu pravijo tam naokrog, Luka, prišla je iz mestne šole hčerka Marija in našla sta le še pogorišče. K srčici je ostala popolnoma nedotaknjena nova hiša, kjer zdaj prebivajo. Zavarovan je Luka za 5000 Din. škode je pa desetkrat toliko.

Kot zakleta je ta vas, kar se ognja t. j. v dveh letih je gorelo tam že šestkrat. Pri Erštetu kar dvakrat. Pogoreli so mu svinjaki in v hlevu slama. Pravočasno so ogenj vedno pogasili. Potem je gorelo na nasprotnem koncu vasi pri Beletu. Med žetvijo mu je začelo goriti sredi poda. So požar preprečili. Kasneje se je prikazal reči petelin spet na tretjem koncu vasi pri Vrčku, ki so mu pogoreli svinjaki. Za tem je na četrtem koncu vasi zgorela slama na Č. vičevem svinjaku. Drugo so rešili. Vedno se je ogenj pomikal okoli Potočarjeve kmetije, slednjič pa je še ubogi Luka postal žrtev neznanega maščevalnega požigalca in baš Luka je najbolj prizadet. Gotovo gre tu za sistematično požiganje. Včeraj popoldne se je oglašil v Erštetovi gostilni neki potni prosjak in zahteval kosilo. Ker se ni bilo kuhano, so mu ponudili mašta, pa je zavrnil in preklinjaje izginil. Vasčani se boje, da je bil morda on požigalec. Preiskava je uvedena.

Oktobra 1932 je bil v Potočni vasi na delu požigalec. Dolenjski list, 13. oktober 1932

Na Hudem so le dočakali železniško postajališče

Železniška proga med Novim mestom in Mirno pečjo je precej dolga. Vrsta vasi leži ob njej, ki so si vsa leta bivele Jugoslavije železa primerne postajališča. Do obilja v času predvojnih godišev je sicer večkrat prišlo, do postajališča pa ne. Šele zdaj, ko imamo ljudsko oblast, so prebivalci Hudega, Kamenc, Jablana, Karteljevega in ostalih vasi ter naselij doživeli, da je bila njihova prošnja uslišana. Za napravo postajališča se je na željo prebivalcev v prvi vsti zavzel ljudski poslanec tov. Avgust Jazbinšek, nosilec spomenice iz leta 1941. Z dobro voljo vasčanov, ki so s prostovoljnimi delom in gradivom pripomogli k zgraditvi litnega postajališča, pa s pomočjo tov. Kollha in Kovčiča iz Sekelje za vzdrževanje prog, tovariša Kralja, predsednika KLO Kamenc, Novaka iz Hudega in drugih je šlo.

V nedeljo 18. maja se je popoldne na novem postajališču ustavil prvi vlak iz Novega mesta. Zbranih je bilo veliko število domačinov iz okoliških vasi, meščanov in železničarjev iz Novega mesta, iz Ljubljane pa je prišel še prometnega sektorja tov. Grebenšek. Začela se je lepa slovesnost, na kateri je govoril tajnik občine Prečna tovariša Polde Ferberžar, s kulturno prireditvijo in nastopom pionirjev bršljinkega »Železničarja« so je dobra volja navzočih še dvignila in nadaljevala v prijetni zabavi na Hudem.

Z novim postajališčem je prihranjena prebivalcem Hudega in sosednjih vasi 4 km dolga pot na železniško postajo v Novem mestu. Na novem postajališču se bo ustavljal jutranji vlak, ki vozi iz Sevnice v Novo mesto, ter zadnji popoldanski in večerni vlak, ki vozi iz Ljubljane v Novo mesto. Izmed viakov, ki vozijo iz Novega mesta, pa se bo na Hudem ustavljal vlak, ki gre iz Novega mesta v Ljubljano ob pol sedmih zjutraj, ter popoldanski Sevničan. Spravedniki bodo vozne listke dajali za zdaj kar v vlakih, kasneje pa jih bodo potniki lahko kupovali tudi na Hudem. Za lepo postajališče se ljudstvo Hudega in okolice pristočno zahvaljuje vsem, ki so pripomogli do zgraditve potrebnega objekta, predvsem pa ljudskemu poslancu tov. Avgustu Jazbinšku in tov. Danilelu Lepinu, direktorju ljubljanske direktije drž. železnice.

Na Hudem 19. maja 1952 prvič ustavil vlak na železniškem postajališču.

Dolenjski list, 23. maja 1952

Na Gor. Kamenju so odkrili spominsko ploščo

Krajevni odbor Zveze borcev Kamence je v nedeljo 6. julija odkril v Gor. Kamenju spominsko ploščo padlim borcem — aktivistom. Plošča je na zidanici, v kateri so Italijani, skupno s belogardisti, ki jih je vodil izdajalec Bataj, 9. februarja 1943 pobili pet aktivistov. To so bili Franc Kic iz Dol. Kamenc, Franc Zupantič iz Daljnega vrha, Alojz Pate in Janez iz Dol. Kamencja ter Grabnar iz Gor. Kamencja.

K svečanemu odkritju so se zbrali številni prebivalci okoliških vasi, svojci padlih in gostje iz Novega mesta. Prvi je govoril tov. Alojz Grdene kot starejši borec, nato pa je možki noviki zbor SKUD »Dušan Jerreb odkril ploščo, nato pa je imel slavnostni govor ljudski poslanec tov. Avgust Jazbinšek. V govoru je opisal junaško zadržanje zverinsko umorjenih aktivistov, s katerimi je bil v stalnem stiku.

Odkritju je prisostvoval tudi član CK KPS tov. Franc Černe-Klemen, ki je bil v času uboja teh aktivistov sekretar Okrožnega komiteja KPS Novo mesto. Tudi on je v svojem govoru opisal predačo ubitih tovaršev, ki so trtvovali svoja življenja za svetlo cilje naše domovine.

Pod vodstvom šolske upraviteljice so pionirji iz Karteljevega nastopili z dvema recitacijama.

6. julija 1952 so odkrili spominsko ploščo padlim borcem v Gor. Kamenju.

Dolenjski list, 11. julij 1952

TUDI NA KAMENCAH JE ZASVETILA ELEKTRICNA LUČ

22. marca svečer je po težkem pričakovanju zasvetila električna luč tudi na Dol. Kamencah pri Novem mestu. Frontovci so pri tem veliko pomagali, saj so napravili več kot 1300 prostovoljnih ur pri kopanju jam, postavljanju drogov in drugih delih. Iz lastnih sredstev so si nahvalili žico in vsa ostala materiala.

Ob zaključku dela smo se pretaklo soboto zbrali pri Mariji Planinšek, kjer smo proslavili veseli dogodek. Navzoči so bili delavci DES-a in Mestnega elektrotehničnega podjetja Novo mesto. Pripravljajni odbor je bil veliko prizadeval, da smo le prišli do električne razsvetljave. Predsednik odbora je bil Lojze Jurak, tajnik pa Joži Bibič; oba sta se potrdila, da smo dobili v tako kratkem času luč, zahvala pa gre tudi odborikom Poldetu Ferberžaru in Jožici Zadnik.

22. marca 1952 na Kamencah prvič zasvetila električna luč. Dolenjski list, 28. marec 1952

Korektivna vadba KS Bučna vas

Tudi ženske iz KS Bučna vas se zavedamo, da je gibanje dobro za ohranjanje gibljivosti, mladosti in pozitivne energije. Zbrale smo se pred 15 leti in vsa leta smo redno in vestno hodile na vadbo, ki nam jo je prekinila »korona«. Zato smo

še bolj težko čakale na dan, ko se bomo spet zbrale, potelovale, poklepetale in se tudi nasmejale. Kljub temu, da kakšen dan čutimo, da imamo še sklepe in mišice, težko čakamo naslednji četrtek, ko se spet zberemo in pregibavamo. Vaje so prilagojene našim zmogljivostim in so zanimive. Pri vadbi si pomagamo z raznimi pripomočki (žoge, palice, obroči, trakovi). Vsa leta vadimo pod vodstvom fizioterapevtke Majde. Zahvaljujemo se KS Bučna vas, za podporo naše aktivnosti. **Telovadba je vsak četrtek ob 19:00 v mali telovadnici OŠ Bršljin.**

Turistično-športno društvo Bezgavec v letu 2022

OD KROŽIŠČA DO KROŽIŠČA ali Turistično športno društvo Bezgavec v letu 2022

Običajno društva poročajo svojim članom na občnih zborih v začetku leta za preteklo leto. Ker pa TŠD Bezgavec s široko paleto aktivnosti že desetletje in

Pohod »Po henčkovih stezicah«

Ogled jaslic v Boštanju

Pohod po Machovi poti

Turistično-športno društvo Bezgavec v letu 2022

Martinov pohod (v ozadju ruševine gradu Spodnji Čretež)

Delavnica izdelave adventnih venčkov

več dokazuje, da je pomemben subjekt naše krajevne skupnosti, želim njegove dosežke predstaviti vsem krajankam in krajanom.

Zaradi epidemičnih razmer in posledično osipom članstva smo svoja potovanja, izlete ter ekskurzije prilagodili na način, da jih izvajamo z lastnimi prevozi ali vlakom z uporabo brezplačnega javnega prevoza za upokoјence in nakupa skupinskih vozovnic. Vsekakor pa veliko pozornosti namenjamo gibanju v naravi ob spoznavanju lokalnega okolja.

V preteklem in minulem letu beležimo kar nekaj dogodkov, ki so vredni omem-

be, s ciljem pridobivanja novih članov in priložnostjo po ponovnem dožitju vseh tistih, ki so se jih udeležili.

Z veseljem lahko ugotovimo, da **pohod »Po Henčkovih stezicah«**, ki nas popelje po obronkih krajevne skupnosti, postaja tradicionalen in predstavlja najlepši spomin na veljaka narodno-zabavne glasbe in ljudskega godca Henrika Burkata Henčka.

V prednovoletnem času smo se **z vlakom** odpravili do Trebnjega in naprej po mirenski dolini **do Boštanja na ogled čudovitih jaslic**, delo g. Cirila Udovča. Pešpot do Sevnice in v nadaljevanju

kava, čaj ali ogled Sevniskega gradu, po izbiri udeležencev. Vsekakor pa zanimiva izkušnja z vlakom in spomin na čase, ko so bile take »rajže« edini način potovanja.

Kulturni dan smo obeležili s **pohodom po Machovi poti**. Zbor na Malem Slatniku, kjer smo si privoščili lokalnega vodiča, nato pa pot pod noge. Štiri kilometre dolga krožna pot nas je vodila do Velikega Slatnika, kjer smo na pokopališču ob grobu Johanna in Josephine spoznavali zgodovino družine Mach ter načrte in poskuse sina Ernsta z gojenjem sviloprejk. Hkrati tudi presenečeni, saj je Ernst Mach veliko bolj znan kot fizik, ki se ponaša z izračunom Machovega števila, uporabnega v aviatiki.

Pozno spomladi nas je pot vodila **v Semič**. Tudi **z vlakom**. Pohod smo opravili od železniške postaje do centra, kjer nas je pričakala lokalna vodička, ki nas je spremljala vse skozi do povratka. V Semiču se na ogled postavi zanimiv naravoslovni muzej z interaktivnimi vsebinami, pa farna cerkev Sv. Štefana, kapela Sv. Male Terezike s freskami p. Marka Ivana Rupnika ter cvetoč učni vrt dr. Derganca. Po kosilu v nekdanjem semiškem hotelu se je prilegla degustacija vin v kleti znanega belokranjskega vinogradnika.

Nič manj aktivne kot »vandrovc«, niso bile niti članice sekcije primestnih žena. Ob vsaki »rajži« so poskrbele za dobrote, ki so nas spremljale, novembra pa izvedle **delavnico izdelave adventnih venčkov**. Vsi izdelki so podarjeni župnijski Karitas, izkupiček od prodaje pa bo namenjen novoletni obdaritvi naših starostnikov.

Kaj pa prihodnje leto? Načrtujemo ostati zvesti tradiciji. Pohod oziroma obisk kakšne kulturne prireditve. Razmišljamo o operi ali baletu na odrih v naši bližini. Po Henčkovih stezicah decembra zagotovo bo. Morda celo izlet v Novo Gorico, z vlakom po dolini Soče. Pustite se presenetiti, vsekakor pa spremljajte plakate na oglasnih mestih v naši krajevni skupnosti.

Peter Košak,
predsednik TŠD Bezgavec

Turistično-športno društvo Bezgavec v letu 2022

TŠD Bezgavec na potepu z vlakom v Belo Krajino

Na lepo majsko soboto smo se prepustili belokranjski gostoljubnosti in domačnosti.

Na železniški postaji Semič nas je tople sprejela lokalna turistična vodnica in nas popeljala v **trško jedro Semiča**. Ogledali smo si **Muzejsko hišo**. V stavbi, ki je stara več kot 180 let, so na ogled tri različne razstave. Ena izmed njih nas je popeljala v naravo Bele krajine, v njeno geologijo, kraški svet, vodo, običaje... Interaktivno, doživljajsko smo spoznavali delček Bele Krajine – Semiča prek pogleda zgodovine pokrajine, ljudi in vinogradništva, ki je res prepoznaven del belokranjske gastronomije.

Raziskali smo trško jedro, spoznali **farno cerkev sv. Štefana** in **kapelico Male Terezike**, delo patra Marka Ivana Rupnika. Prav tako smo se sprehodili do **učnega vrta dr. Derganca**, kjer smo se seznanili z različnimi sadnimi vrstami, vinogradom, zelišči.

Po odličnem kosilu v Hotelu Smuk, nas

je pot peljala do vinarja **Vinske kleti Malnarič** – Nampel, kjer nas je gospodar popeljal v vinsko zgodbo ob degustaciji vrhunskih belokranjskih vin.

To popotovanje nam bo vse z gotovostjo ostalo v izredno lepem spominu.

Andreja Verček

Turistično-športno društvo Bezgavec v letu 2022

Martinov pohod

V počastitev godu svetega Martina smo se v soboto, 12. novembra, zbrali člani in simpatizerji Turistično športnega društva Bezgavec na parkirišču v Klevevžu. Po pozdravnih besedah predsednika TŠD Bezgavec, Petra Košaka, smo se sprehodili mimo grajskega parka in mlina do Klevevske toplice. Čudovito sončno jutro in topla voda je vabila pogumne kopalce.

Letošnja suša je pustila davek tudi na vodotokih, tako smo bili prikrajšani na pogled čudovotih brzic na potoku Radulji.

Pot smo nadaljevali po dolini Dol pri Šmarjeti proti vasi Čelevec. Po gozdni poti smo se povzpeli na planoto Čretež, kjer je bila včasih grajska pristava in se spustili

do Zgornjega in Spodnjega gradu.

Grad Zgornji Čretež z značilno romansko gradnjo je bil pozidan verjetno že sredi 12. stol. Prvotno je bil bivališče čreteških vitezov, ki so bili ministeriali grofov Višnjegorskih. Stolp je štirinadstropno poslopje s stenami debelimi do dva in pol metra na vzhodni strani. V vsakem nadstropju sta po dve strelni lini in zunaj stolpa obrambni jarek, ki se zaključuje v naravno strmino.

Nekoliko nižje se nahajajo ruševine **gradu Spodnji Čretež**.

Grad in gospostvo sta bila družinski sedež vitezov Čreteških (Reutenbergov), sicer pa je bila posest fevd Višnjegorskih, Andeških, Spanheimov, nato pa fevd koroških deželnih knezov, oglejskih patriarhov in sekundarni fevd Celjskih.

Vitezi čreteški so bili spretni vojščaki in tudi roparski vitezi. Desetletja so pustošili po dolenski freisinski posesti in posesti kostanjeviškega samostana. Ne glede na to, pa so bili Čreteški preko sto let ena od najimenitnejših kranjskih plemiških družin. Grobnico so imeli v samostanu Stična.

Po legendi naj bi skozi votlo pečevje gradova Spodnji Čretež in Klevevž povezoval skrivni hodnik, katerega so graščaki uporabljali za roparske pohode. Vhod naj bi bil zasut že v srednjem veku.

Polni vtisov in dobre volje smo pohod zaključili na Čelevcu na posestvu družine Košak z malico, pokušino mladega vina in se posladkali s pecivi, ki so ga pripravile naše članice.

Dunja Košak

Naselja in ulice KS Bučna vas

Ali poznate tisti znani rek: »Ne vidi dlje od svojega nosu.« Več ali manj poznamo svoje bivanjsko okolje: Bučna vas, Kamence, Muhaber, Ljubljanska cesta, Tržiška ulica ... Pa še kaj bi se našlo.

Nedaleč od krožišča, v smeri Ljubljane, raste novo naselje in na začetku vsake vrste tipskih hiš stoji tabla z napisi: Ul. Elizabete Soklič, Ul. Ivane Oblak, Ul. Marije Tomšič. Poimenovanje teh ulic je rezultat projekta **Pozabljena polovica Novega mesta**, ki je bil prvič predstavljen javnosti leta 2016.

Iz nabora trinajstih pomembnih a žal prezrtih Novomeščank: Ervina Ropas (glasbenica), Zora Ropas (glasbenici), Ilka Vašte (pisateljica), Marica Strnad-Cizerlj (pesnica, pisateljica), Marta Mušič Slapar (farmaceutka, gospodarstvenica, soustanoviteljica tovarne zdravil Krka), **sestra Ivana Oblak** (prva učiteljica gluhonemih deklic v slovenskem jeziku), sestra Agneta Gerzin (prva predstojnica v ženski bolnišnici), **Elizabeta Soklič** (prva učiteljica na Gimnaziji Novo mesto 1926/1927), Marija Masten (prva slovenska kirurginja), **Marija Tomšič** (prva medicinska sestra na Dolenjskem), Vilma Pirkovič Bebler (partizanka prvoborka, političarka), Vera Albreht (pisateljica, pesnica) in Marjeta Vasič (prevajalka), vam v nadaljevanju predstavljamo tri, po katerih se imenujejo ulice v novem naselju.

Elizabeta Soklič – prva učiteljica na novomeški gimnaziji

Elizabeta (Lizika) Soklič je bila rojena 9. februarja 1900 v Borovljah na avstrijskem Koroškem očetu Martinu, po poklicu puškarju, in materi Neži. Osnovno dekleško šolo, triletno meščansko šolo in enoletni vrtnarski tečaj je zaključila v Borovljah. Prve izkušnje v učiteljskem poklicu je pridobivala kot pomožna učiteljica ženskih ročnih del v osnovni in meščanski šoli v Borovljah, ki so bile v času plebiscita pod jugoslovansko upravo. Maja 1921 je

na učiteljišču v Ljubljani opravila »preizkušnjo za poučevanje ženskih ročnih del na občin ljudskih in meščanskih šolah«. Kot pomožna učiteljica je poučevala na enorazrednici na Koprivniku v Bohinju, nato pa najprej kot začasna in od leta 1922 do 1924 kot stalna učiteljica na deški in dekliški meščanski šoli v Trziču ter na ljudskih šolah v Trziču in na Križah. Po nekajmesečni prekinitvi zaposlitve v državni službi je 14. aprila 1925 nastopila na delovnem mestu stalne učiteljice ženskih ročnih del na osemrazredni dekliški osnovni šoli v Novem mestu. Leta 1926 je začela poučevati ročna dela tudi v prvih štirih razredih na novomeški gimnaziji.

Elizabeta Soklič je v Novem mestu zasnovala tudi družino. Leta 1928 se je namreč poročila s slikarjem in pesnikom Zdenkom Skalickyim, inženirjem v škofjeloški tovarni Šešir. Priči na nju ni poroki sta bila literarni zgodovinar prof. dr. France Kidrič in prva slovenska doktorica znanosti Angela Piskernik. Iz uradnih dokumentov je razvidno, da je bila Elizabeta Soklič, por. Skalicky, leta 1929 na porodniškem in nato bolniškem dopustu, ni pa znano, ali je bila kasneje še kdaj zaposlena.

Sestra Ivana Oblak – prva učiteljica gluhonemih deklic v slovenskem jeziku

Sestra Ivana Oblak, doma iz Škofje Loke, je bila prva predstojnica samostana Šolskih sester de Notre Dame, kot

učiteljica, usposobljena za poučevanje gluhonemih, pa je zaslužna za uspešno delovanje šole za gluhoneme deklice, ki je v Šmihelu pri Novem mestu delovala od oktobra 1886 do leta 1904.

Ivana Oblak je v red Šolskih sester de Notre Dame vstopila leta 1867 v Gorici in začela noviciat septembra 1875 v Münchnu pod vodstvom ustanoviteljice reda Marije Terezije Gerhardinger. Redu notredamk se je zaobljubila v Gorici dva dni pred prihodom v Šmihel pri Novem mestu, kjer je delovanje šolskih sester omogočil baron Tadej Merkl, ki je želel, da bi v novomeškem okraju ustanovili šolo za dekleta in jim tako omogočili vsaj osnovno izobrazbo. 20. oktobra 1886 je že začela delovati zasebna dekliška šola, šele konec oktobra 1886 pa se je šolskim sestram pridružila njihova prva predstojnica Ivana Oblak, ki je prišla v Šmihel tudi z namenom, da začne s poučevanjem gluhonemih deklic v slovenskem jeziku. Na šoli so ustanovili poseben oddelek s prilagojenim programom, ki pomeni tudi najzgodnejši začetek slovenske surdopedagogike, saj je bila to prva šola za gluhoneme otroke na Kranjskem.

Pouk gluhonemih deklic se je prvič začel 15. novembra 1886 pod vodstvom učiteljice s. Ivane Oblak. Prvo leto jih je bilo sedem, vsako naslednje leto pa se je njihovo število povečalo; leta 1899 je bilo v zavodu že čez 30 gluhonemih učenk iz

raznih krajev kranjske dežele. Šola za gluhanome deklice je prenehala delovati 30. julija 1904, štiri leta po ustanovitvi državnega zavoda za gluhe dečke in deklice v Ljubljani. Ves ta čas je s. Ivana Oblak delovala kot učiteljica, vse do smrti 30. novembra 1927 pa je ostala predstojnica samostana in vzgojiteljica kandidatki za sprejem med šolske sestre, ki so imele pomembno vlogo pri dvigu izobrazbe med dekleti na Slovenskem.

Marija Tomšič (1907-1986) - pionirka zdravstvene nege na Dolenjskem

Marija Tomšič se je rodila 10. decembra 1907 v Postojni mami Mariji in očetu Jožetu, ki je bil orožniški poročnik. Leta 1909 se je družina preselila v Novo mesto, kjer je Marija končala pet razredov ljudske šole in tri razrede meščanske šole v Šmihelu pri Novem mestu, nato pa še dvoletno trgovsko šolo v Novem mestu. 1. marca 1927 se je vpisala na šolo za medicinske sestre, ki je bila leta 1923 ustanovljena pri Zavodu za socialno higieno in zaščito dece v Ljubljani in jo z odliko končala 13. marca 1929.

25. avgusta 1930 je bila imenovana za šolsko sestro pri Šoli za sestre v državnem Zavodu za zdravstveno zaščito mater in dece v Ljubljani, kjer je nadzirala gojenke in njihovo uvajanje v praktično delo. 8. julija 1933 je z odliko opravila državni strokovni izpit v Ljubljani, 1. avgusta 1937 pa je postala učna medicinska sestra nege bolnika na internem oddelku ljubljanske bolnišnice. Hkrati je na šoli poučevala nego bolnika in organizacijo bolniške službe in za ta predmet sestavila učbenik. Vojna leta je preživela v Ljubljani, kjer je podpirala učenke, aktivistke OF. Po vojni pa je bila leta 1946 zaradi hudega pomanjkanja strokovnega kadra v Novem mestu premeščena v Novo mesto za glavno sestro Javne ženske bolnišnice. Službo je nastopila 1. februarja 1946, po reorganizaciji bolnišnice pa je bila do upokojitve glavna medicinska sestra kirurškega oddelka.

Novomeška bolnišnica je bila v začetku leta 1946 še organizirana kot »moška«, v kateri so bolnikom stregli usmiljeni bratje, in »ženska«, v kateri so strežbo bolnic opravljale sestre sv. Vincencija Pavelskega iz Gradca. V obeh je zelo primanjkovalo strokovnega kadra, vladale so slabe higienske razmere, primanjkovalo je opreme in instrumentarij. Obe bolnišnici sta se združili in preimenovali v Splošno bolnišnico Novo mesto, bolnike pa so sprejemali po vrsti bolezni in ne več ločeno po spolu.

Zaradi splošnega pomanjkanja je bilo delo novoustanovljene bolnišnice zelo težavno, prebivalci niso imeli zaupanja vanjo in so na zdravljenje odhajali v Ljubljano. Maloštevilni kader se je najprej lotil organizacije dela bolnišnice s predlogi za izboljšanje, pri čemer je precej pomagal profesor dr. Lunaček. Bolnišnica je imela interni, kirurški in ginekološko-porodniški oddelek, laboratorij, lekarno, uredili pa so še strokovno in upravno administracijo.

Marija Tomšič se je z vso vnemo posvetila pridobivanju strežnega osebja in poučevanju deklet iz okoliških vasi, ki so bile brez vsakršne strokovne izobrazbe, zaradi vojne velikokrat tudi s pomanjkljivo osnovnošolsko izobrazbo. Izobraževale so se z delom ob bolniški postelji in prvi dve leti so pri učenju še pomagale redovnice, ki so delale kot vodje posameznih oddelkov.

Marija Tomšič je umrla leta 1986. Večino svojega življenja je preživela v Novem mestu.

Peter Košak

Na skalci

Mineva leto dni od prihoda prvih priseljencev v novo stanovanjsko naselje Bučna vas. Na hribu, ki se ga domačini spomnijo po imenu 'na skalci', je zraslo naselje stanovanjskih hiš. Pot do novega doma v naselju, je vodila tudi naša družina, ki smo se med prvimi tja tudi preselili.

Po končanem študiju leta 2010 sva se s 'trebuhom za kruhom' odpravila iz Štajerske in Prekmurja na Dolenjsko. Po bivanju v najemnih stanovanjih na različnih delih Novega mesta, sva se leta 2019 vendarle odločila, da si za štiričlansko družino ustvariva svoj dom. Kljub temu, da takrat podoba naselja še ni bila takšna kot jo vidimo danes, sva se za nakup hiše odločila. Prepričala naju je predvsem lokacija samega naselja. Stanovanjsko naselje je umeščeno na sončno stran in na obrobje gozda, ki ga izkoriščava za tek in sprehode z družino. Lahko dostopna je tudi vsa javna infrastruktura, ki jo mlada družina za življenje potrebuje. Kljub temu, da se v neposredni bližini nahaja ena glavnih vpadnic proti centru Novega mesta in dolenjska avtocesta, stanovalci ne čutimo avtomobilskega vrveža. Prednost pri izbiri lokacije in hiše za ustvarjanje doma sva videla tudi v tem, da so pri novonastalem naselju vsi stanovalci kot nepopisan list papirja. Oba sva mnenja, da se po enem letu življenja v novem naselju čuti pozitivna energija med stanovalci.

Medtem, ko še gradbeni stroji niso zapustili naselja, je le-to v letošnjem letu dobilo že skoraj polovico stanovalcev različnih generacij. Vendar pa naselje pretežno sestavljajo mlade družine. To je vidno na polnem otroškem igrišču, ki je zraslo poleg stanovanjskih hiš. Nanj pogosto zaidejo tudi otroci iz drugih delov krajevne skupnosti, kar pomeni, da je naselje bilo dobro sprejeto med krajani. Otroško igrišče je bil tudi prostor prvega spoznavnega kostanjevega piknika, ki smo ga letos septembra organizirali stanovalci naselja in je bil dober obet, da bo le-ta postal tradicionalen. Druženje je prineslo nova poznanstva, prijateljstva in energijo naselju.

Klavdija in Vid Brinar

Društvo Šola zdravja Novo mesto - Bršljin se predstavi

Že peto leto vsak delovni dan ob 7.30 uri telovadimo na pokritem parkirišču Supernove Mercator centra na Ljubljanski cesti 47 (iskrena hvala Mercatorju za to velikodušno ugodnost). Označuje nas oranžna barva in zavedanje, da le sami lahko največ naredimo za svoje zdravje.

Naša telovadba se imenuje »Metoda 1000 gibov«, ki jo je zasnoval dr. Nikolay Grishin, dr. med., nevrolog in manualni terapevt.

Ta metoda nam daje priložnost, da v 30-ih minutah razgibamo skoraj vse sklepe, od prstov rok do prstov nog. S primerno aktivnostjo pospešujemo prekrvavitev in izboljšujemo mišično moč, ki nam daje oporo za boljšo držo telesa, ravnotežje, boljšo gibljivost, vzdržljivost, s čimer izboljšujemo svoje telesne in psihične sposobnosti. Z boljšimi telesnimi sposobnostmi dosežemo boljše počutje in večjo storilnost, kar nam zagotavlja daljšo samostojnost oziroma možnost, da skrbimo zase in za druge.

Trenutno nas je 25. Ne oklevaj!

Pridruži se nam!

Antonia Rolih; Foto: Klemen Verček

BICIKU BAR

ctc Made in Sweden
Zaupanja vredno ogrevanje od 1923

*Vsem krajanom želimo
vesele božične praznike
in vse dobro v
prihajajočem letu*

Tilia
Trgovina TILIA d.o.o.; Ljubljanska cesta 89; N. mesto
07 3324 442; info@tilia.si; www.tilia.si

Turistično športno društvo Bezgavec
vas vabi na tradicionalni pohod

K polnočnici z baklami

v soboto, 24. decembra 2022, na predbožični večer

Odhodi skupin:

- ✦ ob 23.30 uri izpred Kalie (Bučna vas, Ljubljanska cesta, Tržiška ulica)
- ✦ ob 23.30 uri avtobusno obračališče ob Ljubljanski cesti (Župnca)
- ✦ ob 23.30 uri izpred Muhaberja na križišču (Potočna vas)
- ✦ ob 23.30 uri iz Daljnega Vrha pri kapelici (Gorenje Kamence)
- ✦ ob 23.30 uri iz Hudega postajališče sredi vasi (Gorenje Kamence)

Udeleženci naj sami poskrbijo za bakle, saj jih bo na zbornem mestu le simbolično število. Vabljeni!

2023

Vsem našim strankam se zahvaljujemo
za izkazano zaupanje.

**ŽELIMO VAM VESEL BOŽIČ IN
USPEHOV POLNO NOVO LETO!**

TURBO SHOP
TRGOVINA Z AVTODELI

S toplino Božič naj vas greje,
naj vez družinsko utrdi.
V letu 2023 pa se odločite za ljubezen v srcih, da skupaj obogatimo
življenjski vsakdan.

VESEL BOŽIČ IN SREČNO NOVO LETO 2023 VAM ŽELI MIZARSTVO REDEK!

andrej@mizarstvo-redek.si 041/ 405 170
www.sloesign.com/redek Mizarstvo Redek d.o.o.
Dolnje Kamence 30, 8000 Novo mesto

MIZARSTVO REDEK **POHIŠTVO ZA VAŠ DOM
IN POSLOVNE PROSTORE**

**PREVOZ traktorjev,
viličarjev, dviznih ploščadi...**

041 900 900

ODKUP dostavnih vozil

031 200 800

24 ur/dan

**AVTOVLEKA -
POMOČ NA CESTI
041 900 900**

SINT Novo mesto d.o.o.
Gorenje Kamence 23
8000 Novo mesto

info@avtovleka-sint.si

GENERALI

SAVA

triglav

Vesele
božične praznike,
srečno
na cesti
in v letu **2023**
Vam želi

Avtovleka SINT

**Vesele božične in
novoletne praznike
ter vse lepo v
prihajajočem
novem letu.**

Izolacija za boljši jutri.

Vesel božič in srečno v letu 2023

Žaga in prevozi

Milan Berlogar s.p.

Dolenje Kamence 50, 8000 Novo mesto

Telefon: (07) 302 59 07

Največje darilo so trenutki, ki jih namenjamo tistim, ki jih imamo radi. Naj bo teh trenutkov čim več, skozi vse leto. Veselo, srečno in zadovoljno, predvsem pa smeha polno leto.

SEPAP
Uroš Papež s.p.

SEPAP, servis in vzdrževanje
energetskih naprav
Uroš Papež s.p.
Muhaber 15
8000 Novo mesto

 Armature

Vam želi doživeti božič
in vsega dobrega v novem letu!

**VISOKO KVALITETNE
INDUSTRIJSKE ARMATURE**

za pitno in odpadno vodo

Hidranti
Zaporne armature
Nepovratne armature
Lovilniki nesnage
TWIN cleaner

**USMERJAMO
TOKOVE**

WWW.IMP-TA.SI

SRE
ČNO

20
23

Vesele božične praznike
in veliko zdravja
v letu 2023

Vam želi kolektiv Gostišče Na vasi

Tel.: 07/33 79 470 /
Dolenje Kamence 35 /
8000 Novo mesto

**VETERINARSKA
AMBULANTA**

Markljeva ulica 2a
8000 Novo mesto

DELOVNI ČAS

**LEKARNIŠKA POSTAJA
AMBULANTA**

PON – PET
7.00 – 18.00
SOB
7.00 – 11.00

DELO NA TERENU

PON – PET
od 7.00 – 15.00

PRIPRAVLJENOST

PON – PET
od 15.00 – 07.00

SOB, NED, PRAZNIKI
24 ur

www.aplusvet.si
info@aplusvet.si
facebook.com/aplusvet

A+VET

**SREČNO
2023**

- LEKARNIŠKA POSLOVALNICA
- SPREJEM NAROČIL
- AMBULANTA
- PRIPRAVLJENOST

Vse dni 24 ur

Tel.: 08 20 57 155

Krožišče je notranje brezplačno glasilo Krajevne skupnosti Bučna vas in Turistično-športnega društva Bezgavec.

Uredniški odbor: Mateja Travižan (odgovorna urednica), Tomo Cesar (tehnični urednik), Marija Pugelj, Tomaž Zoran, Dušan Brudar, Matic Vidic, Dunja in Peter Košak, Mojca Ljubi, Marija Debevc Rakoše, Andreja in Klemen Verček. Glasilo izhaja po potrebi.

Naslov uredništva:

Krajevna skupnost Bučna vas, Dolenje Kamence 3, 8000 Novo mesto.

Prispevki niso lektorirani. Prispevke in fotografije lahko pošljete tudi na elektronski naslov: cesartomo@gmail.com.

Grafična izvedba: Tomograf, Tomo Cesar s.p., Novo mesto. **Glasilo** je izšlo v nakladi 650 izvodov. Naslovnica: **Božično drevice** foto: **Klemen Verček**.

topdom

V SODELOVANJU Z VAMI TUDI V

*Zahvaljujemo se vam za zaupanje ter
vam želimo lepe praznike
in izpopolnjeno leto 2023.*

TOPDOM • PE Novo mesto, T•07 3932 858, E•novomesto@topdom.si
PE Metlika, T•07 3691 240, E•metlika@topdom.si